

ОТЧЕТ
НА ОБЩИНА БОЛЯРОВО
ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНЕ
НА РОМИТЕ ЗА 2017 Г.

С Решение №475/26.02.2015 г. на Общинския съвет – Болярово е приет Общинския план за интеграция на ромите за периода 2014-2020 г. Изпълняват се заложените в плана приоритети в съответствие с Националната и Областна стратегия за интеграция на ромите.

Приоритетните области за интеграция на ромите са образование, заетост, здравеопазване, жилищни условия, антидискриминация и култура и медии.

1. Образование

В община Болярово функционират две училища - в Болярово и Стефан Караджово и една детска градина в Болярово с три филиала в селата Воден, Шарково и Стефан Караджово.

В тях се обучават деца и ученици както следва:

№	ЦДГ/училище	Общ брой деца	От тях роми
1.	ЦДГ „Здравец”- Болярово	91	78
2.	ОУ „Стефан Караджа”- с. Стефан Караджово	78	76
3.	СОУ „Д-р Петър Берон” – гр. Болярово	192	153

Дейностите, върху които се работи в детските градини са следните:

Основни задачи:

Приоритет в работата с деца в задължителна предучилищна подготовка и обучение е пълно обхващане на децата от ромски произход. През последните години няма необхванати в предучилищното обучение и възпитание деца от ромски произход.

Привличане на родителите, ангажирането им с образованието на техните деца и с живота на ДГ.

Подобрена среда за отглеждане, възпитание и обучение на всички деца посещаващи ДГ „Здравец” и филиали.

Реализирани дейности: срещи с родителите, обхождане на семействата, разговори и убеждаването им, че децата ще получат по-добра подготовка за училище. Осигурен равен достъп до качествено образование.

В община Болярово от месец септември 2014 г. с Решение на Общинския съвет е отменена таксата за всички деца в детските градини. От таблицата се вижда, че това се отнася за 78 деца от ромски произход.

Отпаднали деца през учебната 2016/2017 г. няма.

Дейности

Допълнително обучение

Организирано се и се провеждат допълнителни занятия с деца, изоставящи с материала и деца, за които българският език не е майчин. Осигурява се богат илюстративен материал в различните дейности: рисуване на разказ /приказка/ по картини, разглеждане на илюстрации, разговор за любими приказки, съставяне на изречения по картини, назоваване на предмети от околната среда, познати персонажи от приказки, оцветяване на букви чрез игрова дейност – скрита картина, драматизация, заучаване на стихотворения, песни, танци и т.н. Така се предоставя възможност на децата да усвоят предвиденото учебно съдържание непринудено, забавно, увлекателно.

Родителски срещи

Родителите се запознават не само с нормативните документи, но и със съдържанието на учебната и възпитателна дейност и очакваните резултати, дават се разяснения и указания как да се работи в домашни условия, информират се за състоянието на познавателното, интелектуалното и социалното развитие на децата.

Учителите имат възможност да оказват съдействие на родителите от ромските малцинства при мотивирането на децата за различни дейности и да им помагат при решаване на проблеми, научават какви хобита имат децата у дома и какви са индивидуалните им потребности и интереси.

Дни на отворените врати

Те са част от дейността на целодневна детска градина „Здравец“ и филиали всяка учебна година. Тези срещи приобщават родителите към случващото се в детската градина, повишават културата им на общуване, растат стремежите им към постигане на по-високо ниво за подготовка на децата им за училище. Показвайки работата открито, родителите виждат и оценяват усилията на учителя, те все повече им вярват. В тези дни родителите се информират за постиженията на децата и за това, което предстои. Правят се актуални съобщения, правят се кътове, изложби, табла, театър, драматизация, концерти и др.

Чрез наблюдението на задължителните регламентирани ситуации, родителите придобиват представа за формите и методите на работа, за качеството на преподавания учебен материал, отношението и подхода на учителите.

Празниците

Те са най-очаквани от децата, а и от техните родители. По време на празник падат бариерите от етническо разделение. Те са място за изява на детето пред публика. Разказвайки пред аудитория децата се научават свободно да говорят с емоция и артистизъм.

Чрез празниците децата-билингви най-успешно получават равен достъп на образование и се реализират като бъдещи личности в обществото. Чрез тях те стават отговорни, възпитани, преодоляват пречките и се интегрират в обществото.

Организираните празници са както на ниво детска градина, така и на общинско ниво и участвайки в тях децата и от двата етноса имат възможност да извият своите таланти и да

Проекти за интеграция.

В ДГ „Здравец“ през учебната 2016/2017 г. се работи по следния проект: „Децата на Болярово-успешна интеграция в образователната система и подобряване на учебната среда в общината“, **Договор № BG05M2OP001-3.001-0117-C01** по схема **“Подкрепа за предучилищното възпитание и подготовка на деца в неравностойно положение”**, финансиран от Оперативна програма „Наука и образование за

интелигентен растеж” съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейските структурни и инвестиционни фондове

Основната цел на проекта е :

1.Ограмотяване на деца от ромския етнос чрез допълнителна работа, съобразно индивидуалните потребности на децата, до степен на владеене на български език, необходима за постъпване в първи клас;

2.Повишаване на мотивацията на родителите за осигуряване на участие на децата от ромски произход в предучилищното образование и постигане на максимален обхват на децата, подлежащи на задължително обучение;

3.Подпомагане на децата от етническите малцинства за тяхната ранна социализация и адаптация към учебно-възпитателния процес;

4.Повишаването на качеството на образованието в детската градина и нейните филиали, в които се обучават деца от различен етнически произход с цел образователна интеграция, както и възпитанието им в дух на толерантност, разбирателство и уважение.

Дейности по проекта:

По дейност 2: Осигуряване на специализирана подкрепа за нуждаещите се деца от логопед и психолог

По дейност 3: Допълнителна квалификация „Интерактивни форми и методи за обучение и възпитание в мултикултурна среда” на детските учителки.

По дейност 4: Подобряване на образователната среда в ДГ и в подготвителните групи – ще бъдат осигурени дидактични пособия и материали за обучение на децата по БД и провеждане на обучение по физическо възпитание и спорт.

По дейност 5: Се провежда допълнителна подготовка по български език за децата от етноси, чийто език не е български.

По дейност 7: Създаване на център „Ограмотяване” включващ клубове по интереси.Сформирани са следните клубове:

Клуб „Фолклор и традиции – пея и танцувам”

Клуб „Безопасност на движението”

Клуб „Детски театър”

Клуб „Приатели на природата”

Клуб „Спорт и развлечения за малките деца”

Клуб „Аз рисувам и конструирам”

Ще бъде осигурена униформа за всички деца в ДГ.

По дейност 8: Посещение на куклен театър в гр. Ямбол, зоологическа градина в гр. Стара Загора и природонаучен музей в гр. Малко Търново.

Стойност на проекта 134 607,36 лв.

Съвместна работа на ДГ със семейството дава основание да се направят следните изводи:

1.Постигането на добро взаимодействие между ромските семейства и детската градина води до висока интеграция и социална адаптация на децата;

2.Чрез подходящо организиране на учебно-възпитателния процес децата от ромски произход се приобщават и социализират по-лесно;

3.Правилното възпитание на децата от ромския етнос до голяма степен зависи от връзката между родителите и учителите;

4.Проучването на мнението на родителите е важно за адаптацията на ромските деца, за преодоляване на негативизма и пропастта между отделните социални групи.

Заклучението е, **че колкото по- близки и равнопоставени са отношенията между родителите от ромския етнос и детската градина , толкова по- успешно и**

качествено е адаптирането на децата в детското заведение и образователната им интеграция.

В училищата също се извършват редица дейности, които съдействат за образователната интеграция на учениците от ромския етнос:

Ежегодно в началото на учебната година община Болярово с решение на Общинския съвет осигурява средства за закупуване на дрехи и учебни помагала на деца от ромския етнос. За 2017 година са осигурени 3800 лв.

Разкриване на полуинтернатни групи с включване основно на ромски ученици – през учебната 2017/2018 година функционират 5 ПИГ – 2 в ОУ „Стефан Караджа” и 3 в СУ „Д-р Петър Берон”.

Осигурен е безплатен обяд на учениците в ПИГ по проект „Подобряване качеството на образованието в средишните училища чрез въвеждане на целодневна организация на учебния процес”.

При провеждане на училищни и общински мероприятия и празници се привличат и участват всички ученици, в т.ч. и самоопределилите се като роми.

Включване на децата от ромски произход в извънучилищни дейности – общината ежегодно финансово поддържа функционирането на детски танцов състав със 70% участие на ромски деца от двете училища.

Провеждат се беседи с родителите на децата роми за необходимостта от образование – увеличава се броя на завършилите основно и средно образование през последните няколко години. През учебната 2016/2017 г. основно образование са завършили 16 ученици от ромски произход от ОУ „Стефан Карджа и 39 от СУ „Д-р Петър Берон като 23 от тях са от ромски произход. Диплома за средно образование получиха 5 ученици и всички са от ромски семейства.

Участие на деца роми в проекти по НП „С грижа за всеки ученик”, модул „Осигуряване на допълнително обучение на учениците от прогимназиален етап на основно образование за повишаване на нивото на постиженията им по общообразователна подготовка”.

Провеждат се дейности, насочени към съхранение и развиване на културната идентичност на етносите. Всички ученици са бенифициенти на училищни и общински проекти, свързани с популяризирането и съхраняване традициите и обичаите на различните етноси в община Болярово.

4 ученици от 9-12 клас в СУ „Д-р Петър Берон” са включени и получават стипендии по проект „Подкрепа за ромските ученици за успешно завършване на средното образование” към ЦОИДУЕМ.

В СУ „Д-р Петър Берон” се работи по следните проекти за интеграция:

Национална програма „Осигуряване на съвременна образователна среда по мярка „Подобряване на условията за лабораторна и експериментална работа по природни науки” към МОН

Национална програма „Без свободен час в училище” към МОН

Участие в схемата „Училищно мляко” към ДФ „Земеделие”.

Участие по проект „Подобряване качеството на образованието в средишните училища чрез въвеждане на целодневната организация на учебния процес” към МОН.

Участие в проект „Твоят час” по ОП „Наука и образование за интелигентен растеж 2014-2020 г.” с 10 групи и включени 101 ученици, като 5 групи са за преодоляване на обучителните затруднения на учениците и 5 групи за занимания по интереси.

Участие в проект „Заедно да учим и творим” по ОП „Наука и образование за интелигентен растеж 2014-2020 г.” чрез създаване на 6 клуба по интереси и 4 специализирани ателиета.

В СУ „Д-р Петър Берон“ се работи по проекта „Развитие на способностите на учениците и повишаване на мотивацията им за учене, чрез дейности, развиващи специфични знания, умения и компетентности /Твоят час?“. Обхванати са 110 ученици, като в проекта се работи както с талантиливи ученици, така и с ученици, изоставящи в своето училищно обучение.

През периода 27.07.2016 г. до 27.07.2018 г. Общинско училищно настоятелство реализира проекта „Заедно да учим и творим“ , финансиран по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“. В проекта са обхванати всички ученици СУ „Д-р Петър Берон“. Разкрити са 5 клуба и 4 ателиета и в тях 80% са ученици от ромския етнос. Чрез тях се дава възможност на учениците да разкрият своя талант и да удовлетворят свои специфични потребности в свободното си време. За учениците от втори до пети клас и от двете училища, за които българският език не е майчин, са разкрити групи за допълнително обучение по български език – участват общо 61 ученици, 59 от тях са ромски деца.. Предвидено е през периода на изпълнение на проекта в училището да работи психолог, който да консултира ромските ученици и техните семейства.

За интеграция на ромските деца в ОУ „Стефан Караджа“ особено помагат двата проекта, по които работи училището през тази учебна година. По проект „Заедно да учим и творим“ по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“, спечелен от общинското настоятелство в гр.Болярово са обхванати 78 ученици. Те са включени в редица клубове, ателиета, допълнително обучение по български език и културни мероприятия. Допълнителното обучение по български език за учениците, за които българският език не е майчин е организиран за II, III, IV и V клас. Създадени са 4 клуба – Детска творилница, Родолубие, Приятели на природата, Приложни изкуства. Учениците са включени и в три ателиета – Пъстро колело, Сръчни ръчички и Кой съм аз. По проекта са предвидени и множество дейности за съхраняване и развитие на културната идентичност на учениците от етническите малцинства, провеждане на тематични дни за представяне на бита, кухнята, празниците и културата на различните етноси, празничен календар на етносите, дни на етническата толерантност, образователни екскурзии. Усилено се работи и с родителите за по-пълноценна социализация на ромския етнос. Всеки класен ръководител провежда индивидуални срещи с родителите и посещение на домовете в кампанията „От врата на врата“. С цел приобщаване на родителите към училище и засилване на връзката ученик-родител-учител се провеждат и открити уроци пред родителите. Те целят засилване на ангажираността на родителите към образованието на децата им и запознаване с процеса на обучение на учениците в училище. С учениците и родителите работи и психолог, чиято цел е намаляване на агресията в училище, засилване на мотивацията им за учене, редовното посещение на училище. Проекта „Заедно да учим и творим“ цели преодоляване на негативните нагласи, основани на етническия произход и културна идентичност. Във връзка с това са предвидени и съвместен тренинг на ученици, родители и учители на тема „Образованието като ценност“, провеждане на кръгла маса относно образователната интеграция на учениците и споделяне на добри практики от работата.

Вторият проект е „Развитие на способностите на учениците и повишаване на мотивацията им за учене чрез дейности, развиващи специфични знания, умения и компетентности (Твоят час)“ – фаза 2, финансиран от Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“, съфинансирана от Европейския съюз чрез

Европейските структурни и инвестиционни фондове. Той даде възможност в училище да се сформират 4 групи за преодоляване на обучителните трудности по математика за учениците от II, III, IV и VI клас. За дейностите по интереси са предложени и сформирани две групи – Приказен свят и Народни танци. Обхванати са общо 59 ученици.

В ОУ „Ст.Караджа“ се изпълняват и два проекта насочени към социалнослабите ученици, които при нас са 100%. Това е проекта „Училищно мляко“, който обхваща 46 ученици от I до IV клас. Другият проект е „Топъл обяд“ и в него са включени 73 ученици от I до VII клас. И през тази учебна година продължаваме да раздаваме безплатни закуски за всички ученици. През октомври месец с помощта на пари отпуснати от Общински съвет гр.Болярово са закупени обувки за всички, тетрадки и учебни помагала.

В училище се отбелязват всички български празници и обичаи, както и такива от календара на ромския етнос. Провели сме редица мероприятия посветени на Седмицата на четенето, Деня за споменаване на жертвите от ПТП, екологични кампании и др. Редовно организираме посещение в библиотека, екскурзии до близки исторически и археологически обекти, участие на конкурси и инициативи.

До този момент от училище е отпаднала една ученичка, заминала за Гърция без удостоверение за преместване.

Друг проект е „Топъл обяд“ и в него са включени 73 ученици от I до VII клас. Този проект стартира на 7 декември 2017 г. като средствата за него са осигурени от БЧК Ямбол и община Болярово.

Чрез многобройните дейности, мероприятия и проекти ние успяваме да обхванем и задържим учениците в училище, но все още не може да се говори за интегриране на ромите по отношение на характера, манталитета, навиците, ценностната и морална система. За това се изисква комплексна отговорност от страна на образование, здравеопазване, социална и културна сфера.

№	Училище	Брой ученици в първи клас	От тях роми	Брой отпаднали 2016/2017 г.	Извън училище 2017/2018 г	Брой ученици 2016/2017
1.	ОУ „Стефан Караджа“	12	12	4 – 3 момичета и 1 момче	3- 1 заминало за Гърция и 2 с неизвестен адрес извън общината	82
2.	СУ „Д-р Петър Берон“	13	5	10 – навършили 16 г.	1- Живее извън населено място	196
	Общо	25	17	14	4	278

2. Заетост

50% от населението в общината е в трудоспособна възраст. Относителният дял на младите хора до 14 годишна възраст е 14%. Тенденцията в общината е увеличаване дела на възрастните хора.

През 2016 г. са регистрирани общо 195 безработни лица. От тях само един се е самоопределил като ром.

През 2017 г. регистрираните безработни са общо 245. От тях 18 са се самоопределили като роми и са трайно безработни над една година. 39 от регистрираните безработни са включени в програми за заетост на Бюрото по труда през 2017 г.

Подпомогнати лица по чл. 9 от ППЗСП за 2016 г. – 106, за 2017 г. – 78, като по-голяма част от тях са роми.

3. Здравеопазване

Здравното обслужване в община Болярово се осъществява от три общопрактикуващи лекари и Център за спешна медицинска помощ. Ромите в общината получават равен достъп до здравни услуги. На територията на общината не е регистрирана детска смъртност, за предпазване от нежелана и ранна бременност, се провеждат беседи в училищата, които обхващат, както учениците, така и родителите, бременни със спешно състояние се транспортират до болнично заведение от спешна помощ.

В училищата, водени от класните ръководители и здравно лице се провеждат часове по здравеопазване на подрастващите с определена тематика: профилактика на полово предаваните болести, здравословно хранене и здравословен начин на живот, хигиена, начини за предпазване от нежелана бременност. Всички деца обхванати от задължителна ваксина са имунизирани по Националния календар. Провеждат се профилактични прегледи и се следи здравното им състояние. Ежегодно текат и кампании на БЧК, които са свързани със здравето, хигиенните навици, алкохола, тютюнопушенето и борбата с наркотичната зависимост. В кампаниите се включват, както деца, така и родители. Качеството на здравеопазването в училището е добро, това, което е необходимо да се направи е изграждането на стоматологичен кабинет, където децата да получават навреме дентална помощ. Ромите нямат навици да посещават стоматолог, както и да потърсят дентална помощ за децата си. Училището е сигурно място за получаване на качествено здравеопазване.

Проблем има при по - възрастните роми. Ниската култура и нежеланието им да се информират, води до отказ за посещение при медицинско лице. Повечето нямат избрани лични лекари, поради което не се подлагат на профилактични прегледи и не полагат достатъчно грижи за здравето си. Заболяванията при ромите основно са в резултат от лошите жилищно – битови условия на живот, неспазване на хигиенни навици, бедност, липса на средства и безотговорно отношение за здравето си.

До 31.12.2017 г. в община Болярово имаше назначен здравен медиатор. Дейността на медиатора способстваше за:

- Подобряване здравния статус на ромите
- Повишаване на тяхната информираност по различни здравни въпроси
- Извършване на профилактични прегледи
- Проведени са беседи за ранните бракове и др.

Ежедневно работеше на терен- срещаше се със семейства от ромски произход, разговаряше с тях, че здравето, образованието и възпитанието са важни, за да успеят в живота, да имат добра работа. Разговаряше с децата от училище за семейно планиране, сексуално здраве и ранни бракове. Липсата на достъп до система на здравните услуги, често води до трайни увреждания на здравето (повишена детска и майчина смъртност, ниско имунизационно покритие)

Нашата община е малка, но със своята работа здравният медиатор допринасяше за преодоляването на редица негативни проблеми.

Един от основните проблеми при ромите е бременността. Това е движение, което не може да се обхване изцяло от личните лекари в общината и с това те попадат в рисковите групи бременности. В тази насока е необходимо повишаване на здравните знания и информираност на ромското население и развиване на медиаторство и на различни форми на работа за и в общността. От родените общо 26 деца през 2017 г. 3 от майките са родили децата си преди да навършат 18 години.

За подобряване на физическото и здравословно състояние на ромското население посредством спорт, в общината ежегодно се организират спортни състезания с участието на деца и родители. Провежда се и традиционен Национален ромски футболен турнир за младежи до двадесет годишна възраст, спортните площадки в общината са напълно достъпни за ползване и от ромските граждани.

4. Жилищни условия

В община Болярово няма обособени ромски квартали, както в града, така и в останалите населени места.

На територията на общината няма дискриминация на населението в областта на жилищната политика. Жилищният фонд, с който разполага общината са 10 апартамента и 22 броя жилищни сгради. В 12 от тях са настанени ромски семейства. Условията, в които се настаняват семействата, нуждаещи се от жилища, са добри. Ползват жилищна площ на член от семейството съгласно нормативната уредба. В жилищата има санитарни възли, които са свързани с водопроводната и канализационна мрежа на съответното населено място.

В община Болярово кадастрална карта има изготвена на гр. Болярово и селата Шарково, Странджа, Ружица и Стефан Караджово.

5. Антидискриминация

В ПУ-Болярово, РУП-Елхово се предприемат мерки при работа с населението, съобразени със законодателството на държавата – защита на обществения ред и недопускане на прояви на нетолерантност по отношение на малцинствата.

Успоредно с органите на полицията, в община Болярово работи и Местна комисия за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

В изпълнение на основните си задължения Общинската комисия за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните при община Болярово ежегодно включва в годишния си план мероприятия за превенция на дискриминацията водеща до множество прояви на агресия и насилие сред подрастващите. Точно поради това, през изминалата 2017 година, Община Болярово продължи своята превантивна дейност, насочваща главно вниманието към положителното развитие на всички обхванати деца в общината. За тази цел взе участие и съства на Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни непълнолетни, с организирането на мероприятия свързани с превенция за борба с противообществени прояви, с цел да се сведе до минимум, да обогати, предпази и насърчи младите в едно по-отговорно ежедневие.

В училищата на територията на Община Болярово, МКБППМН съвместно с Училищните комисии за БППМН и представител на Отдел „Закрила на детето” обучават децата относно правата им съгласно ЗЗД, Конвенцията на ООН за правата на детето, провеждат се беседи и лекции, с цел повишаване информираността на децата относно проблема насилие. Проведени са срещи – разговори с деца и родители, с цел запознаването им със Закона за защита срещу домашното насилие.

Местната комисия активно се стреми да отговаря на нуждата от противодействие на този вече станал национален проблем – агресията сред децата, в училище и извън него.

Резултатите са показателни, няма нито едно възпитателно дело за агресия и насилие между учениците за 2017г.

През изминалата 2017 година ,Община Болярово продължи своята превантивна дейност ,насочваща главно вниманието към положителното развитие на всички обхванати деца в общината.За тази цел взе участие и състава на Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни непълнолетни , с организирането на мероприятия свързани с превенция за борба с противообществени прояви,с цел да се сведе до минимум,да обогати ,предпази и насърчи младите в едно по-отговорно ежедневие.

В началото на годината,в края на месец Февруари,вече по традиция ,се наблегна сериозно вниманието за честването **“Денят на розовата фланелка“**-което вече е неизменна част от традицията за възпитание на децата свързани с училищния тормоз .Именно за това в името на „Световния ден за борба с тормоза в училище “в ОУ „Стефан Карджа“-с.Стефан Караджово и СУ „Д-р Петър Берон “-гр,Болярово ,за пореден път учениците показаха висока заинтересованост и сериозен положителен интерес, да се присъединят и покажат ,че искат да научат повече и да се борят заедно с проблемите ,за да не се допускат противообществени изяви свързани с училищния тормоз.За това усилената съвместна работа на МКБППМН , УКБПП ,учителите и учениците ,заедно честваха деня с богата училищна програма в училищата . **„Прави добро! Бъди добър!“** – този призив положиха върху един от постерите, изготвени от учениците в СУ „Д-р Петър Берон“, в което бе включено по-обстойно разбирането за на- деждата, приятелството, подкрепата в трудните мигове, помощта за човека в беда, милосърди- ето, добротата .Наравно с това бе изложена и презентация на „Безопасно в Интернет“,визираща проблемите, свързани с така наречения кибертормоз.По този повод също така,се проведе и конкурс за рисунка ,постери и есета.По повод деня, бяха раздавани красиви розови химикалки с надпис „Не на тормоза“ и името на училището. Както и оригинално из- работени стикери, розова тениска с надпис върху нея „Нека спрем тормоза в училище!На събититето присъстваха кмета на Общината Христо Христов, секретарят на община Болярово Мария Чанева (председател на МКБППМН), както и секретаря на тази комисия.

Този ден се отбеляза и ОУ „Стефан Карджа“с.Стефан Караджово,където за пореден път се включиха в инициативата. В беседи и разговори се обсъдиха проблемите за тормоза в училище и семейството, за необходимостта да бъдат съпричастни и да не затварят очите си, когато някой е подложен на насилие и унижение. Учениците също показаха трудолюбие в правенето на сърчица под мотото „Бъди мой приятел!“ и оригинално табло с формата на фланелка и символи, които олицетворяваха „Деня на борбата срещу тормоза в училище“. В този ден ,двете училища се обединиха около идеята да спре насилието в училище, като се уважават и ценят всичко, което имат и си обещаха да не допускат физически и вербален тормоз помежду си, да бъдат добри един към друг, да си помагат и да спират с усмивка всяка проява на насилие .

По традиция по повод превенцията срещу противообществените прояви сред подрастващите ,МКБППМН отбеляза и **17 МАЙ** „Денят на българския спорт“,под мотото,**„Спортът срещу агресията“** като оказа висок положителен възпитателен ефект ,чрез обединяване на учениците в общината ,чрез спорни мероприятия ,състезания и игри.Състезанието с най-голям голям заряд ,се бяха включени футболните отбори на учениците от СУ „Д-р Петър Берон “-гр.Болярово и ОУ“Стефан Карджа“-с.Стефан Караджово, проведено на градския стадион. В проведените спортни забавления и забавни игри за най-малките от 1-4 клас под името **„Бързи ,смели ,сърчни“**,се показва голям интерес и сериозно участие за активно и здравословно движение от учениците.

Съвместно с УКБПП се отбеляза и „Денят на детето“ -1 Юни,където се организираха забавни игри с учениците на СУ „Д-р Петър Берон“ и с децата от ДГ „Здравец“, под наслов „Не ,на агресията!“ . В самия ден освен творческата програма от учениците, се проведе церемонията по награждаването на победителите от турнира свързан с деня на спорта.

Съвместно с Община Болярово , МКБППМН участваше активно и в един от най-честваните празници в града.Това е празника на града-**26 Октомври - Димитровден**, който води традиция от десетилетия в неговото честване. По този повод бяха организирани от местната комисия конкурс за рисунка и апликация от учениците и клубовете ,както от СУ „Д-р Петър Берон“ и ОУ Стефан Караджово“, така и от децата на ДГ „Здравец“. Също така бе проведен и междуобщинският детски футболен турнир ,целяща затвърждаване на личностното поведение ,спортсменство ,дисциплина и работа в колектив ,при момчетата ,помагащо им за тяхното бъдещо израстване и развитие. В него взеха участие отбори от три общини: Болярово, Елхово, Стралджа. Турнирът е поредното мероприятие по повод празника на град Детският футболен турнир с участието на отбори от цялата Ямболска област бе организиран от община Болярово и Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетни и непълнолетни с председател Мария Чанева.Три бяха отборите на децата, включили се в атрактивната надпревара.След приключването на турнира при открита церемония беше връчването на грамотите и наградите за победителите.

За отбелязване на края на годината и началото на новогодишните празници местната комисия за борба с противообществените прояви организира на 22 Декември Общинско мероприятие, съвместно с Училищната комисия - Коледен конкурс за картичка ,сурвакница и рисунка ,под наслов „**Да бъдем по добри**“,заедно с това и забавна ученическа програма с танци ,игри ,викторини и състезания под мотото: „**Доброто да има във всяко сърце**“. Участие взеха учениците от ОУ „Стефан Караджа“ и СУ „Д-р Петър Берон“ във всички възрастови групи: 1-4 клас,5-8 клас и 9-12 клас,като се показа една доста богата и разнообразна програма. Много награди бяха раздадени на този ден ,както за победителите от конкурса ,така и поощрителни награди за взелите участие за чудесните творения, от които бе експонирана красива изложба.

Резултатите от проведените кампании и мероприятия показват активно участие на подрастващите от различните етноси. Наблюдава се работа с желание и колективно участие и разбирателство ,както и толерантност между младите хора ,и желание от страна на ромите да бъдат интегрирани.Липсват прояви на дискриминация от проведените дейности .

6. Финансиране

Проект „Независим живот за жителите на Община Болярово”, Оперативна програма “Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020г., 496 470,11 лв., до 31.10.2017 г.

Проект "Децата на Болярово - успешна интеграция в образователната система и подобряване на учебната среда в общината", ОП "Наука и образование за интелигентен растеж", 134 607,36 лв. , до 31.12.2018 г.

Осигуряване на топъл обяд в Община Болярово, Оперативна програма за храни и/или основно материално подпомагане, 262 909.68 лв.

Проект „Заедно да учим и творим” по ОП ” Наука и образование за интелигентен растеж 2014-2020 г.”

Проект „Развитие на способностите на учениците и повишаване на мотивацията им за учене, чрез дейности, развиващи специфични знания, умения и компетентности /Твоят час/”на МОН по ОП ” Наука и образование за интелигентен растеж 2014-2020 г.”

НП на МОН – проект „Подобряване на качеството на образование в средищните училища чрез въвеждане на целодневна организация на учебния процес”. Изпълнява се и в двете училища в общината.

Общинско финансиране за 2017 г. в размер на 3800 лв. за учебници, учебни помагала и дрехи на деца и ученици, които са основно от ромски произход в началото на учебната 2017/2018 година.

През 2016 г от общинския бюджет са изразходени 15 240 лв. за подпомагане на социално-слаби граждани, като по-голямата част от тях са роми.

*Изготвил: София Минева
Главен експерт „ХД”*